

V. Tomašić*

Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu
Marulićev trg 19, 10 000 Zagreb

25. obljetnica osnivanja Akademije tehničkih znanosti Hrvatske – 25 godina u službi inženjerstva

Tijekom 2018. godine pod visokim pokroviteljstvom Predsjednice Republike Hrvatske mr. sc. Kolinde Grabar-Kitarović obilježava se 25. obljetnica osnivanja Akademije tehničkih znanosti Hrvatske (HATZ) pod motom *25 godina u službi inženjerstva*.

Akademija tehničkih znanosti Hrvatske (HATZ) osnovana je 19. siječnja 1993. godine i upisana u registar Ministarstva pravosuđa i uprave Republike Hrvatske 25. siječnja 1993. godine pod nazivom *Hrvatska akademija tehničkih znanosti*. Kao rezultat Zakona o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti (HAZU) i Odluke Sabora Republike Hrvatske od 27. lipnja 1997. mijenja naziv u *Akademija tehničkih znanosti Hrvatske*. Nakon nekoliko godina rada u iznajmljenim (posuđenim) prostorima, od 2004. godine Akademija počinje djelovati u novouređenoj zgradi u Kačićevoj 28.

Akademija je osnovana kao nevladina, neovisna, nestranačka i neprofitna udruga vrsnih,iskusnih i dokazanih znanstvenika tehničkih i biotehničkih struka. Godine 2009. priznat joj je status znanstvene organizacije. Od osnivanja do danas na čelu Akademije promijenila su se četiri predsjednika: akademik Josip Božičević (1993. – 1997.), prof. dr. sc. Juraj Božičević (1997. – 2003.), prof. emer. Zlatko Kniewald (2003. – 2009.), prof. dr. sc. Stanko Tonković (2009. – 2013.) te prof. dr. sc. Vladimir Andročec (od 2013.). Vizija i misija Akademije tehničkih znanosti Hrvatske su: biti vodeća kreativna i inovativna multidisciplinarna zajednica znanstvenika inženjerskih struka; vrsno i djelatno pridonositi razvoju tehničkih znanosti i prijenosu tehničkih znanja važnih za probitak i napredak hrvatskog gospodarstva i dobrobit ljudi te zagovarati sigurnu i korisnu uporabu tehnologija, zaštitu okoliša i ljudi od njihove neprikladne primjene, promicati profesionalizam i odgovorno ponašanje uz uvažavanje visokih etičkih normi. Akademija tehničkih znanosti Hrvatske je od 2000. članica Međunarodnog vijeća akademija tehničkih znanosti i inženjerstva (CAETS) sa sjedištem u Washingtonu, a od 2005. članica je Europskog vijeća akademija primijenjenih znanosti, tehnologija i tehničkih znanosti (Euro-CASE) sa sjedištem u Parizu. Kao članica Euro-CASE-a Akademija je uključena u projekt SAPEA, koji se provodi u suradnji Europske komisije i Euro-CASE-a, pri čemu članovi Akademije sudjeluju u raznim tijelima SAPEA-e.

Temeljna djelatnost Akademije obuhvaća istraživanje i razvoj u tehničkim znanostima, tehničko ispitivanje i analize, poticanje i organizaciju znanstvenog rada, izradu znanstvenih studija, ekspertiza, elaborata i projekata, raspravljanje i iznošenje stavova o aktualnim pitanjima znanosti i gospodarstva, organizaciju znanstvenih i stručnih skupova, izdavanje publikacija, suradnju s akademijama u zemlji i inozemstvu te prijenos znanja. Akademija danas djeluje putem 14 odjela (Odjel arhitekture i urbanizma, Odjel bioprocesnog inženjerstva, Odjel elektrotehnike i elektronike, Odjel energijskih sustava, Odjel građevinarstva i geodezije,

Slika 1 – Uvodno izlaganje predsjednika HATZ-a, prof. dr. sc. Vladimira Andročeca tijekom Svečane skupštine Akademije

Odjel grafičkog inženjerstva, Odjel informacijskih sustava, Odjel kemijskog inženjerstva, Odjel komunikacijskih sustava, Odjel prometa, Odjel rudarstva i metalurgije, Odjel strojarstva i brodogradnje, Odjel sustava i kibernetike i Odjel tekstilne tehnologije) te pet odbora i sedam centara. Članstvo Akademije, uključujući i podupiruće članove, obuhvaća preko 340 članova, što ukazuje na veliku snagu Akademije u hrvatskim okvirima koja može pokretati razvojne procese i poticati napredak tehničke struke u Hrvatskoj.

Program obilježavanja četvrtstoljetnog djelovanja Akademije koji se održava tijekom 2018. godine uključuje Svečanu skupštinu Akademije te niz javnih događanja, kao što su znanstveno-popularna predavanja, tribine, okrugli stolovi, radionice i druge aktivnosti. Dana 21. svibnja 2018. godine održana je Svečana skupština Akademije u Staroj gradskoj vijećnici. Na Skupštini su, uz članove Akademije, sudjelovali i brojni ugledni gosti iz znanosti, kulture, gospodarstva i državne uprave.

Tijekom Svečane skupštine Akademije tehničkih znanosti Hrvatske dodijeljene su diplome novim *emeritusima* Akademije, novim redovitim članovima Akademije, novim članovima gospodarstvenicima i predstavnicima novih podupirućih članova Akademije. Također su dodijeljene nagrade Akademije za 2017. godinu. Izmjenama Statuta Akademije u 2018. uvedena je nova kategorija članstva – članovi gospodarstvenici. Status novih članova gospodarstvenika Akademije stekli su: Darinko Bago, Luka Burilović, Saša Cvetojević, dr. sc. Ante Ćurković, dr. sc. Aleksandar Danilovski, Đuro Horva, Tvrtko Perković, mr. sc. Kažimir Vrankić i Zvonimir Viduka. Nagrada za životno djelo "Moć znanja" dodijeljena je prof. dr. sc. Nedjeljku Periću. Nagradu mladom znanstveniku "Vera Johanides" za znanost dobili su: doc. dr. sc. Antun Jozinović, doc. dr. sc. Ivan Marković, dr. sc. Hrvoje Mikulčić i dr. sc. Stjepan Picek, a Nagrada mladom znanstveniku "Vera Johanides" za gospodarstvo dodijeljena je dr. sc. Tomislavu Penoviću, višem inženjeru u Pilotu, PLIVA Hrvatska d. o. o. Uručene su i medalje Akademije, a njihovim dobitnicima su gospodin Đuro Horvat i prof. dr. sc. Gojko Nikolić.

Dio aktivnosti vezanih uz obilježavanje 25. obljetnice postojanja i djelovanja Akademije odnosi se na održavanje znanstveno-po-

* Prof. dr. sc. Vesna Tomašić, tajnica Odjela kemijskog inženjerstva Akademije tehničkih znanosti Hrvatske
e-pošta: vtomas@fkit.hr

Slika 2 – Dobitnici Nagrade za životno djelo “Moć znanja” i Nagrade mladom znanstveniku “Vera Johanides” s izvijestiteljima, prof. dr. sc. Vladimirom Andročecom i prof. dr. sc. Slavkom Krajcarom

Slika 3 – Dodjeljivanje diplome novoizabranom članu gospodarstveniku Akademije, dr. sc. Aleksandru Danilovskom na Svečanoj skupštini Akademije

ularnih predavanja vezanih uz popularizaciju područja STEM. Odjel kemijskog inženjerstva Akademije tehničkih znanosti Hrvatske do sada je u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom organizirao dva predavanja uglednih hrvatskih stručnjaka. Gospodin Nenad Zečević, koji je svojim profesionalnim angažmanom značajno unaprijedio poslovne aktivnosti tvrtke Petrokemija d. d. Kutina uvođenjem novih proizvoda i poboljšanjem postojećih tehnoloških procesa u domeni uštede energije i zaštite okoliša, održao je 9. travnja 2018. predavanje pod nazivom “Proizvodnja jednostavnog mineralnog dušičnog gnojiva u obliku dvostruke soli amonijevog sulfonitrata”, a 14. svibnja 2018. dr. sc. Aleksandar Danilovski održao je predavanje pod nazivom “Utjecaj umjetne inteligencije na farmaceutsku industriju i pripadajuće obrazovanje”. Tijekom 2018. godine u organizaciji Odjela kemijskog inženjerstva HATZ-a bit će održana još dva zanimljiva predavanja, koja će održati dr. sc. Ernest Meštrović, viši direktor znanosti i novih tehnologija u Globalnom istraživanju i razvoju tvrtke Xellia Pharmaceuticals i prof. dr. sc. Ante Jukić, predsjednik Hrvatskoga društva kemijskih inženjera i tehnologa, a termini održavanja tih predavanja bit će naknadno određeni i prosljeđeni zainteresiranoj znanstvenoj i stručnoj javnosti.

Povodom 25. obljetnice Akademije pripremljeno je posebno izdanje godišnjaka Akademije “Annual 2017–2018 of the Croatian Academy of Engineering”, a ispred Doma Akademije u Kačićevoj 28, uz već postojeće biste posvećene profesorici Veri Johanides i profesoru Vatroslavu Lopašiću, podignuta je bista uvaženom članu te jednom od osnivača i predsjednika Akademije (1997. – 2001., 2001. – 2003.) – profesoru Juraju Božičeviću.

Dr. sc. Aleksandar Danilovski – novoizabrani član gospodarstvenik Akademije tehničkih znanosti Hrvatske

Odjel kemijskog inženjerstva Akademije tehničkih znanosti Hrvatske ove godine aktivno sudjeluje u programu obilježavanja 25. obljetnice Akademije organizacijom nekoliko znanstveno-popularnih predavanja s ciljem popularizacije područja STEM, koja su se već održala ili će se tek održati tijekom 2018. godine. Dr. sc. Aleksandar Danilovski, glavni direktor i viši potpredsjednik Uprave globalnog istraživanja i razvoja te globalne registracije proizvoda Xellia Pharmaceuticals Grupe održao je predavanje pod nazivom “Utjecaj umjetne inteligencije na farmaceutsku industriju i pripadajuće obrazovanje”. Predavanje je održano 14. svibnja 2018. u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom, koja je uvaženi podupirući član Akademije. Gospodina Danilovskog kao jednog od istaknutih hrvatskih znanstvenika i stručnjaka Odjel kemijskog inženjerstva HATZ-a predložio je za člana gospodarstvenika Akademije, a diploma mu je službeno dodijeljena tijekom održavanja Svečane skupštine Akademije.

Dr. Danilovski svoju je industrijsku karijeru započeo još 1994. u Istraživačkom institutu Plive kao student druge godine Kemijskog odsjeka Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Diplomirao je 1997., a 2001. je doktorirao na istom fakultetu u suradnji s Odjelom za biokemiju Sveučilišta u Cambridgeu. Godine 1999. kreće na svoj 20-godišnji menadžerski put kad postaje voditelj zajedničkog projekta antivirusnih istraživanja Plive i američke biotehnološke start-up tvrtke Althexis (Boston, SAD). Od 1999. do 2006. obnaša brojne visoke menadžerske dužnosti, zaključno s položajem potpredsjednika Europskog istraživanja i razvoja Grupe Barr Pharmaceuticals (SAD) te člana Uprave tvrtke Pliva Hrvatska. Početkom 2009. s obitelji seli u Dansku i preuzima položaj višeg potpredsjednika Uprave Xellia Pharmaceuticals Grupe te glavnog direktora globalnog istraživanja i razvoja i registracije proizvoda. Posebno treba istaknuti da početkom 2011. utemeljuje i sve do danas vodi istraživačku tvrtku Xellia d. o. o., kao globalni centar izvrsnosti u Hrvatskoj. Ta tvrtka danas zapošljava više od 110 znanstvenika, a u posljednjih nekoliko godina u istraživanje i razvoj te u istraživačku infrastrukturu tvrtke uloženo je više od 50 milijuna američkih dolara.

U razdoblju od 2006. do 2009. gospodin Danilovski bio je član Nadzornog odbora tvrtke Ruđer inovacije, a od 2010. član je Nadzornog odbora biotehnološke start-up tvrtke Pharmaero (Danska). Početkom 2018. izabran je za člana međunarodnog znanstvenog odbora REPAIR investicijskog fonda Novo Nordisk Fondacije (Danska). Dr. Danilovski razvio je i uveo na globalno tržište (SAD i EU) tri inovativna i patentno zaštićena lijeka s dodanom vrijednošću. Jedan je od suosnivača biotehnološke start-up tvrtke koja je izumila i razvila patentno zaštićenu inhalacijsku platformu za lokalno otpuštanje lijekova u plućima, što je ujedno prva nova inhalacijska platforma na tržištu nakon više od 20 godina. Osim prethodno navedenog, vodio je istraživanje i razvoj te lansiranje više od 100 različitih djelatnih tvari te preko 200 različitih gotovih farmaceutskih proizvoda na globalna tržišta SAD-a i EU-a. Pored prethodno navedenih poslovnih aktivnosti i poduhvata, objavljuje znanstvene radove, prijavljuje patente te drži znanstvena, poslovna i motivacijska predavanja na brojnim domaćim i međunarodnim skupovima.

Vjerujemo da ćemo u godinama koje dolaze čuti još mnogo lijepih vijesti o poslovnim uspjesima toga vrhunskoga znanstvenika i stručnjaka i njegovom doprinosu razvoju hrvatskoga gospodarstva. Treba dodati da je u osobnom kontaktu dr. Danilovski iznimno jednostavna i neposredna osoba s kojom je vrlo ugodno komunicirati. Prema njegovim riječima, on živi globalno (na relaciji Kopenhagen–Oslo–SAD–Zagreb), a djeluje globalno i lokalno nastojeći aktivno sudjelovati u stvaranju boljeg društva. Njegova životna misija je – “živjeti i djelovati istinskim strastvenim pristupom, pozitivnom energijom i optimizmom i tako pokazati da nema neostvarenih ciljeva u životu”, a širenje optimizma danas nam je zaista potrebno.